

resnica bo z jezikom na vislice pribitim tako močno vpila, da se bo slišalo na pokrajne zemlje.

To se mi je potrebno zdelo omeniti tistim, ki na slovenski narod merzé in ga „halbwilde barbaren“ zovejo.

Slovenci! pogodimo se s svojimi nasprotniki, ki nas „halbwilde barbaren“ zovejo, za dober dnar, da nas bodo „zwar eine kleine, aber rührige nation“ imenovali; pogodimo se ž njimi, da nas bodo „eine kleine nation, welche die augen ganz europa's auf sich lenkt“ imenovali. Saj večkrat ni ne pred Bogom, ne pred svetom greh, da se kdo od grozovitosti svojih sovražnikov z dnariji odkupi!

Pa Bog obvari! — ni nam treba tega, ker na naši strani je pravica. Pravica se pa še Boga ne bojí, pred katerim se premagovavci sveta tresejo; resnica pa vse premaga. Ne bojimo se žabjih čeljust gerde laži; resnica je naš oklep in škit, pravica naše orožje.

Ne bojimo se laži! ona ima kratek ostanek; Slovenec pravi: „kjer laž zjutraj kosi, zvečer že ne večerja več“; resnica jo prežene.

Kdor je zoper vpeljavo slovenskega jezika v urede in šole, ta je sovražnik Boga, sovražnik cesarja, sovražnik slovenskega naroda in cele Avstrije; on je gerd sebičnik, ktemu je le za svojo mavho mar, da svoj blagor občnemu blagru predstavlja.

Kar je slovenskemu narodu potrebno, zraven pa nobenemu narodu cele deržave celo nič ne škoduje, temveč veliko koristi, bo vendar zdaj vlada rada dovolila. Ker res neprimerno in zamudno bi bilo, da bi se malen okoli kamna vertil, da bi za kruh moko delal; primerne je, da se kamen v malnu vertí in za dober kruh moko dela. Neprimerno bi bilo, da uradnik s slovenskim ljudstvom v nemškem jeziku uraduje, ki ga narod ne razume; primerne je, da uradnik v slovenskem jeziku uraduje, kterege narod razume.

Svesti smo si tedaj, ako je še kaj pravice na svetu, da se ne bo več malin okoli kamna vertil in moke delal, temveč se kamen v malnu sukal, da se dobra moka dela in dober kruh speče.

Rorate coeli desuper, et nubes pluant justum,
Aperiatur terra, et germinet Salvatorem!

Po slovensko: Angelj Božji, cesar avstrijanski, kerub nebeski! s perutami deržavnega in s perutnicami deželnega zpora! hitro hitro pridi in prinesi zdravilo, da ozdraviš serca skelečo rano svojega zvestega slovenskega naroda!

H koncu tega sostavka naj postavimo še le-to
vprašanje:

§. 123 sedaj veljajočega reda kazenske pravde govori: „Če priča ne zná jezika, kterege sodnija rabi, smé biti brez tolmača izpraševana samo takrat, kadar oba, kakor preiskovavec, tako tudi zapisovavec pričin jezik dovelj znata. Kadar je tako, mora se spisom priložiti poterjen prepisek celega zapisnika v sodnijskem jeziku.“ — Kar je tu zapovedano zastran prič, veljá po §. 184 tudi zastran obdolženca samega.

Iz teh besed se pa očitno vidi, da je treba izpraševanove besede zapisovati v tistem jeziku, v katerem so izgovorjene, in še le potlej se pridaje pristava za druge, zlasti više sodnike, kteri bi unega jezika ne razumeli. In patent, s katerim je bil ta red kazenske pravde razglašen, govori v členu II., da vse postave, ki so zastran kazenske pravde popred veljale, kjer si bodi po cesarstvu, so preklicane in nehajo veljati ta dan, kterege bo novi red kazenske pravde zadobil moč.

Znano je pa, da se povsod po Slovenii vsi kazenski zapisniki pišejo edino po nemško ali po laško. Torej gré vprašanje na slavne sodnije, zlasti pa na višji deželni sodnii v Gradcu in Terstu, zakaj se ta cesarska postava ne spolnuje, s ktero cesarsko, pozneje dano postavo, one morejo to ravnanje izgovarjati?

Bistri možjé.

Pod belim Snežnikom, tik bistre vodé,
So bivali nekdaj bistri možjé.

Od copernic, škratov in čudnih reči,
Od zlatih zakladov so sanjali vsi.

Prebrisan Furlanče pritepe se v vas,
„Da copra“ razsiri po dolu se glas.

Do njega hitijo prebistri možjé,
Furlanče jim modro tako-le pové:

„Predragi! Jaz vem, kaj željite vso noč,
Meni pa dana posebna je moč!“

„Vi hočete zlatih cekinov, srebrá,
Obujte pa preden se čedno domá!“

„Vse tolarje svoje vzemite seboj,
Za vsacega mernik jih bode nocoj!“

„Ko Avemarija po grčih zvoní,
Pred svetim Ahacjem me čakajte vsi!“

„In paternošt v rokah molite na glas,
O polnoči pridem brez dvoma do vas!“

„Plačila ne vprašam ko tolarčka dva
In še bokal vina od vsac'ga možá!“

„Če pa ne bom vstregel, preljubi možjé,
Ne tolarčkov nečem, ne kaplje vodé!“

Prebistri možaki na dome tekó,
Se lišpajo, srebro iz škrinj poberó.

Veselje do dnara jim beli glavé,
O Avemarii pred cerkev hité.

Dvanajsta odbije, — zdihévajo vsi, —
Furlanče že tudi med njimi stojí.

„Pobožni prijatli! koj škornje iz nog, —
Le bose uslisi premiljeni Bog!“

„Zdaj tolarčke v škornje, in škornje na tlá,
Po tem naj se slednji za mano podá!“

Furlanče gré v cerkev, za njim pa možjé;
Z vervjó jim na herfte priveže roké.

„Pokleknite k zidu, — povzdignite vid, —
Molite in ribljite z nosi ob zid!“

„Dvanajsetkrat tekel krog cerkve bom bos,
Vi pa le molite in ribljite nos!“

„In kadar se vernem, bo škratelj z menoj,
Molite, pa nihče se vraka ne boj!“

Furlanče iz cerkve kaj urno hité,
Za sabo pa zapre cerkvene durí.

Do jutra so ribali nose možjé, —
Furlanče smuk z dnarom čez Vremse verhé!

Miroslav.

Dopisi.

Na Dunaji 26. jan. H. B. — Čas je hitro kolo. Še ni davno, kar so „pufci“ iz vseh mlak in kaluž proti nam ragljali, zdaj se pa tudi že vmes sliši kak drugačen glas, ki priča, da to, kar še danes ni, bo jutri. Saj „zakon nato re je tak, da iz malega raste veliko!“ Kolikor bolj se nemškutarski časniki na Dunaji in vaši „renegati“ v Ljubljani, ki jih tukaj že „pleno titulo“ poznamo, repenčijo zoper obveljavlo naših narodnih pravic, toliko bolje je znamenje, da bo njih „Standpunkt“ šel kmali rakom žvižgat. Čedalje očitniše se kaže resnica, da nismo Slovenci samo za davke plačevati in drugim služiti na svetu, ampak da tudi zadobimo in uživamo pravice vsem narodom avstrijanskim po ustavnem diplomu odkazane. Nekteri še sicer